

ESTILS

Els monjos i la gastronomia: història i receptes

L'Editorial Mediterrània ens apropa a la cuina dels monestirs amb dos llibres: el primer, de Jaume Fàbrega, és *Cuina monàstica*, en què no es parla ni d'ascetisme ni de sacrificis sinó d'una cuina festiva a l'abast de tothom. Per la seva banda, Fra Valentí Serra de Manresa, al llibre *Cuina*

caputxina, ens proposa una aproximació intencionadament divertida a un cert estil de vida. Divertida però no frívola, ja que l'ha escrit amb rigor. Hi trobarem unes indicacions a propòsit de l'austeritat en la vida quotidiana dels antics caputxins i la transcripció de les receptes seleccionades.

El misticisme senegalès a

Un sufisme popular, solidari i integrador és majoritari entre els senegalesos de la diàspora

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

El misticisme no sempre implica soledat o una pràctica ascètica. També es pot viure en comunitat, fins i tot pot ser el motor que mou una ciutat. No és incompatible amb la vida mundana: amb la quotidianitat, la família i la feina, per exemple. També pot ser un punt d'emancipació col·lectiva per a les dones i els oprimits. I, a més, no ha quedat estancat en el passat ni és exclusiu d'una edat madura, sinó que els joves ho viuen amb delit i les noves tecnologies són una eina ideal per difondre i compartir aquestes experiències. És un misticisme... a l'africana. Per sortir de les assumpcions que pot arrossegar tot el que envolta la mística, cal començar per incloure experiències que ens arriben d'altres geografies. En alguns casos, com el d'avui, l'experiència no només arriba, sinó que s'hi estableix i arrela, oferint-nos la possibilitat de mesurar la nostra capacitat d'acollir, conèixer i aprendre.

El Senegal, llar del sufisme

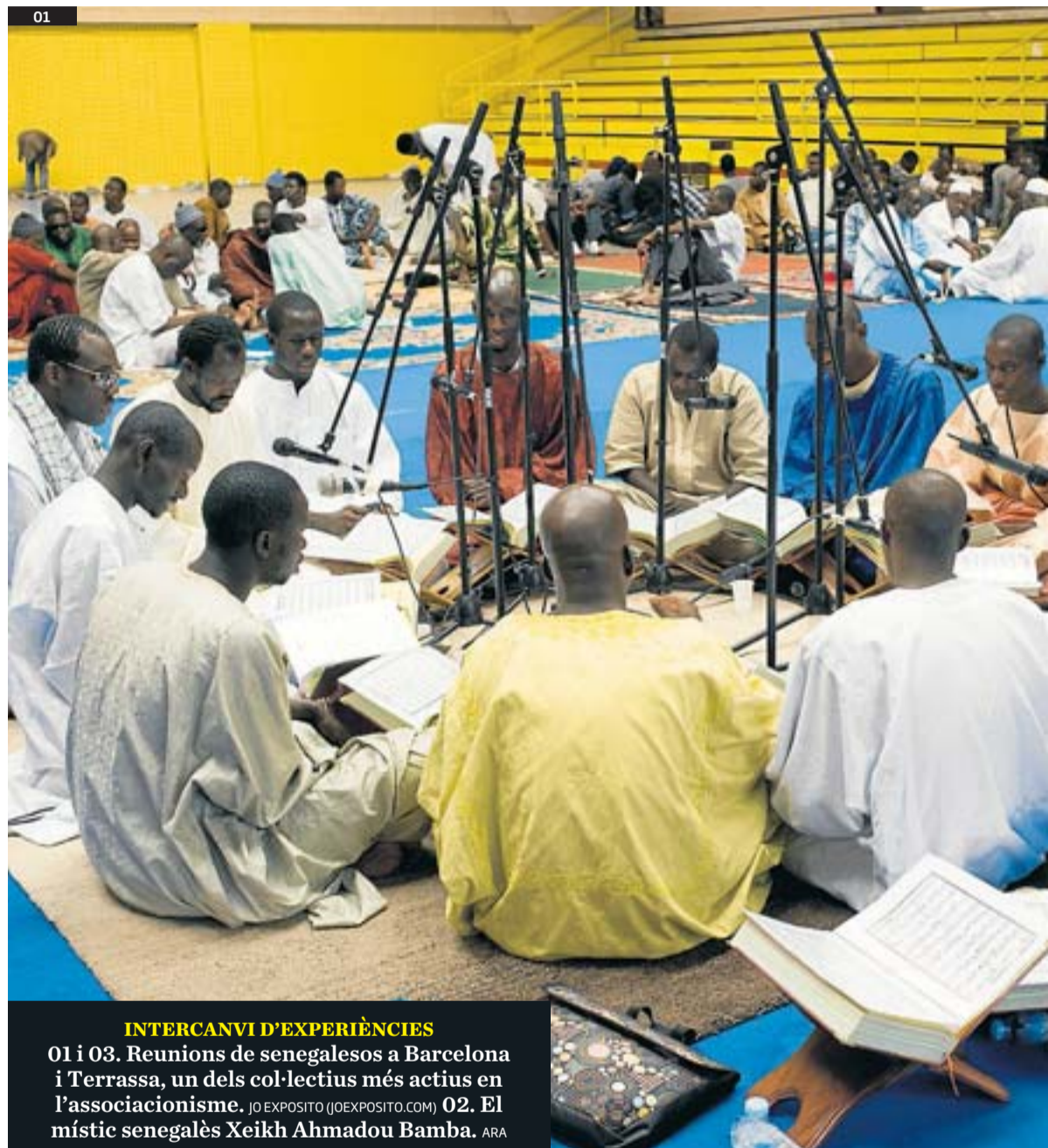
El Senegal sempre ha estat més a prop del que el nostre imaginari ha volgut pensar. El Mediterrani i el Sàhara són dos mars –l'un d'aigua, l'altre de sorra– emprats des de fa milers d'anys com a canals de comunicació, on la fluïdesa d'intercanvis materials i immaterials ha sigut constant (amb períodes més evidents i fructífers que d'altres).

Precisament, actualment, una de les poblacions immigrades més abundants a Catalunya és la que prové del Senegal, i en el conjunt de l'Estat és la més nombrosa de l'Àfrica occidental. A la vegada és una de les més actives en l'àmbit de l'associacionisme, ja sigui de manera ortodoxa o traslladant altres maneres de gestionar-se col·lectivament amb un fort component senegalès.

D'aquestes últimes formes, el vincle espiritual del misticisme islàmic (sufisme) és la principal característica associativa. El Senegal no és ni de bon tros l'únic país africà on part de la població pertany a una de les moltes vies sufis, però sí que té la particularitat d'articular un moviment autòcton, la *muridiyya*, amb un pes significatiu econòmicament i socialment (es calcula que hi ha al voltant de 4 milions de membres i que és la majoritària entre les persones immigrades).

El místic senegalès Xeikh Ahmadou Bamba (1853-1927) va promoure aquest moviment espiritual emprès per la recerca del coneixement, el servei a la comunitat i la no-violència. Ràpidament va obtenir fidels i va almar les autoritats colonials franceses, que el van detenir per sedició. Expulsat i empresonat durant uns anys, no va deixar mai d'escriure les seves famoses *khassàids* (derivació de la composició poètica *casida*), extensos versos per ser recitats, que van des dels estats místics fins als consells pràctics. La tradició diu que en va escriure unes set tones. La seva fama, com succeeix amb personalitats tan excepcionals com aquesta, va anar creixent de manera espectacular, en especial des que va tornar de l'exili.

El seu exemple de treball interior i consciència espiritual, que enalteix la resistència cultural i la no-violència per sobre de qualsevol agressió, també el van portar a establir mecanismes de gestió econòmica, posant èmfasi en el treball i la solidaritat comunitaris com a motors de transformació social. La ciutat que va fundar, Touba, és avui dia la segona més gran del país –re-la capital, Dakar–, amb una jurisdicció pròpia que l'aproxima a una ciutat estat, on la gestió dels familiars del Xeikh es guia pels preceptes de la confraria. La setmana passada Touba va acollir, un any més, una de les peregrinacions més massives de total l'Àfri-

INTERCANVI D'EXPERIÈNCIES
01 i 03. Reunions de senegalesos a Barcelona i Terrassa, un dels col·lectius més actius en l'associacionisme. JO EXPOSITO (JOEXPOSITO.COM) 02. El místic senegalès Xeikh Ahmadou Bamba. ARA

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous.
I la setmana que ve:
Jesús en les tradicions del budisme i l'islam

Ideari
Els eixos vertebradors dels místics són el servei a la comunitat i la no-violència

ca: el *magal*, que fa que milions de persones es donin cita en aquesta ciutat santa per rememorar l'exili de Bamba.

Presència a Catalunya

Com és habitual en la celebració del *magal*, les comunitats *murids* de la diàspora, com la catalana, també van celebrar aquesta data assenyada. Durant tot el dia, cercles (*kurel*) de joves reciten els poemes d'aquest místic juntament amb fragments de l'Alcorà, es comparteix el menjar preparat per a l'ocasió (molts dels restaurants senegalesos de Catalunya són *murids*) i s'escolten les reflexions dels convidats. Les *dahira* (agrupacions de fidels) són claus per organitzar aquests tipus d'actes i durant l'any

funcionen com a espai de trobada, d'assistència, de pregària i d'estudi. El vincle entre elles és habitual, per exemple les de Barcelona, Terrassa o Granollers amb altres parts de l'estat espanyol (en especial Madrid i Andalusia), Europa (França, Itàlia), els Estats Units i l'Àfrica.

Com que a l'islam en general, i al *muridisme* en particular, emigrar és una pràctica recomanada, la dispersió dels *murids* i la seva capacitat de treball i d'emprenedoria han fet possible establir xarxes transnacionals sòlides, amb un retorn constant d'ingressos per invertir en la població i les infraestructures de Touba i altres pobles de la regió. Una filosofia de vida pacífica i treballadora, espiritualment activa, que sap adaptar-se a les necessitats d'allà on

Parlar sobre el pacifisme i les tradicions religioses

Organitzat per Espai Obert, Tica Font, vicepresidenta de Justícia i Pau i directora de l'Institut Català Internacional per la Pau, parlarà sobre *Pacifisme i pau en el nucli espiritual de les tradicions religioses*. Serà aquest disabte 20 a les 11 h a la sala d'actes del CIC (Via Augusta, 205, Barcelona).

La cita de la setmana

"Tornar a les paraules. Creure en elles. Una mica. Només una mica. Prou per sortir a la superfície, agafar aire, i així poder aguantar, després, en el fons"

Chantal Maillard

rrrela a Catalunya

va i enfortir la convivència i el respecte per altres creences d'una manera eficaç i alhora subtil. Com la resta de vies sufís presents i vives al Senegal (en especial la *tikhaniya* i els *layens*), el seu objectiu principal és aquest esforç per seguir els preceptes divins sense oblidar-se de la complexa gestió quotidiana.

Entre els principals obstacles que coneixen, i que també han esdevingut fenòmens transnacionals, hi ha el fanatisme pseudoortodox que sempre s'ha mostrat molt hostil amb aquest tipus de misticisme popular, i també una creixent intolerància global cap a tota aquella persona que decideix emigrar i que, per a més inri, porta amb ella altres maneres de gestionar la vida, en comunitat i amb base espiritual. —

El viatge interior

Opinió

PEDRO BURRUEZO
DIRECTOR DE 'THE ECOLOGIST' I MÚSIC

En el sentit més primari, viatjar és buscar. El viatge a què ens referim no és el simple trànsit per un espai geogràfic sinó cap al més profund de nosaltres mateixos, cap a la nostra interioritat.

Tot té els seus inicis en el desig de ser més enllà dels límits estrets del nostre cos físic, anhel que porta la nostra ànima a sentir-se presonera del món material i, així, començar la recerca d'una altra realitat i el descobriment d'un centre en el nostre interior: el cor. A diferència del cor físic, que senzillament és un òrgan de carn, el cor interior és un òrgan subtil, l'essència de l'ésser humà, allò que el fa ser el que és i el posa en contacte directe amb l'absolut, l'infinit.

En aquest viatge és necessari diferenciar dues direccions: una d'horitzontal i una altra de vertical. D'una banda, el viatger apartarà tots

Proposta
El viatge interior té la peculiaritat de fer manifest allò que estava ocult, i es caracteritza per una recerca constant i activa cap endins, impulsada pel sentiment d'amor

el vels d'allò que li impedeix veritablement ser i, de l'altra, gestarà, mitjançant la seva alquímia interior, un nou espai per poder néixer novament en ell. Com a conseqüència del creuament de les dues direccions apareix un jo existencial i un

altre jo espiritual, representant respectivament el quotidià i l'extraordinari, l'aparent i el real, l'exterior i l'interior, el visible i el no-visible.

El viatge interior té la peculiaritat de fer manifest allò que estava potencialment ocult. Es caracteritza per una activa i constant recerca cap endins i allò que l'impulsa és l'amor. L'ésser humà es retirarà al seu racó més íntim, on cultivarà la soledat i el silenci. Serà en aquest desert interior, en aquesta terra sense aigua, on naixerà la set del desig que el portarà a la recerca de la Font de la Vida. Per poder portar a terme aquest viatge, serà necessari submergir-se en les aigües d'aquesta font interior, aigües que en el seu fons alberguen el secret que tant anhelem. —